

Bodoči učitelji o dobrih odnosih v šoli

■ **Kristina Grandovec**, študentka razrednega pouka, je tudi birmanska animatorka in animatorka na oratorijih.

V vzgojo in izobraževanje otrok smo, hočeš nočeš, vpleteni starši, učitelji/vzgojitelji, otroci in tudi ostali. Da bosta le-ta čim bolj uspešna, pa moramo posamezni člani med seboj sodelovati in si pomagati. Grajenje dobrih, sodelovalnih odnosov je torej ena izmed pomembnih vrlin učitelja, ki mu omogoča, da njegovo poučevanje in prizadevanje dosežeta še boljši rezultat. O sodelovalnih odnosih, njihovi gradnji in izobraževanju sem se pogovarjala s tremi študenti razrednega pouka – z bodočimi učitelji, naša mnenja pa sem strnila v sledeči prispevek.

Pomembni smo vsi

Sodelovalne odnose razumemo kot skupno delo, pomoč in izmenjavo mnenj, kar pripomore k uresničitvi skupnega cilja (v vzgojno-izobraževalnem procesu največkrat k dobri vzgoji otroka). Za ta cilj naj bi bili vsi vpleteni v ta proces pripravljeni prilagoditi svoje interese in delati skupaj,

saj k dobri vzgoji pripomore več oseb – ne samo starši, niti ne samo učitelji/vzgojitelji. Pri sodelovalnem odnosu pa je pomembno tudi, da se osebe trudijo za dobre odnose – da sprejemajo drug drugega, se poslušajo in spoštujejo, saj to omogoča lažje in bolj kakovostno sodelovanje. Prav tako pa so starši s svojimi odnosi zgled in model svojemu otroku, ki posnema njihovo vedenje do učiteljev/vzgojiteljev ter tako oblikuje odnos,

ki je bolj ali manj primeren za sodelovanje med njim in njegovim učiteljem/vzgojiteljem. Ta je pomemben tako za vzgojni kot tudi za izobraževalni proces, saj odloča, ali nas bo otrok poslušal, nam verjel, sodeloval pri pouku, se trudil izpolnjevati naloge ter posledično pridobival novo znanje in razvijal svoje zmožnosti.

Foto: Peter Prebil

Za vzpostavljanje takega odnosa mora učitelj imeti čut za sočloveka ter empatijo. Zavedati se mora, da ima vsak posameznik lastno osebnost in pogled na svet, ki ga tudi izraža. Učitelj se mora zato učiti iskati skupni jezik/interese pri učencih in starših ter spodbujati okolje, v katerem bodo lahko vsi (sprejemljivo in spoštljivo) izrazili svoje mnenje in ideje. Ob tem pa mora poudarjati tudi sprejemanje različnih mnenj in pomembnost prilagajanja. Učitelj mora biti tudi oseba, ki koordinira sodelovanje med starši in učenci ter skrbi za primerno vzdušje v razredu, ki bo pripomoglo h grajenju odnosov med starši, učenci in učiteljem. Zato mora postavljati jasna pravila, skrbeti za red in dobro klimo v razredu, predvsem pa mora biti zvest svojim besedam.

Želimo si sodelovanja s starši

Pri svojem poučevanju si študentje želimo predvsem obojestranskega spoštovanja in sodelovanja s starši, kar jim bomo na začetku tudi povedali. Ne želimo, da bi nas starši (sploh na začetku naše učiteljske poti) dojemali kot nekoga, s katerim se lahko pogajaš o ocenah ali pa mu na govornih urah vztrajno zagotavljaš, da »naš pa že ni tak«, »to pa res ni nič takšnega« in podobno. Želimo si tudi korekten odnos – da bi se starši zavedali, da se naš delavnik ne konča ob 'dvanajstih', ampak da je za pripravo učnih ur, ocenjevanja in ostalih stvari potrebnega še veliko popoldanskega dela ter da za slabe ocene otrok ni kriv učitelj. Predvsem pa, da si nas starši ne bi predstavljali kot naspro-

Čeprav je poznavanje teoretičnih izhodišč pomembno, pa menimo, da to za grajenje dobrih odnosov ni dovolj, zato smo veseli vsake priložnosti za spoznavanje odnosov med učenci, učitelji in starši, ki jo dobimo na praksi.

tnike, ki jih je treba premagati, ampak kot sodelavce, s katerimi se trudijo za isti cilj. Nekateri bi te odnose skušali graditi predvsem s strokovno in profesionalno argumentacijo svojega poučevanja in vodenja razreda, drugi pa bi starše povabili, da tudi sami stopijo v razred in učencem predsta-

vijo določeno dejavnost, poklic ... ter tako prisostvujejo pouku in se počutijo vključene v vzgojno-izobraževalni proces. Pomembno se nam zdi, da učitelj tako staršem kot učencem že na začetku predstavi pravila, svoja pričakovanja in način dela. Lahko jih povabi tudi k sooblikovanju pravil in izražanju njihovih želja in stališč, da se počutijo vključene, vendar mora pri tem paziti, da o stvareh, o katerih lahko odloča le usposobljena oseba (npr. kako bo učencem razložil neko snov), odloča sam in obdrži svojo avtoriteto. Pri izražanju mnenj in idej se nam zdi pomembno, da so le-te tudi argumentirane in da se tudi mi trudimo, da bi jih razumeli, skušali videti s stališča staršev/učencev in jih ne bi kar takoj zavrnil.

Želimo si več praktičnih izkušenj

Med študijem bodoči učitelji sodelovalne odnose spoznavamo predvsem v teoriji – o njih smo se pogovarjali pri nekaterih predmetih, kot so razvojna psihologija ter teorija vzgoje. Čeprav je poznavanje teoretičnih izhodišč pomembno, pa menimo, da to za grajenje dobrih odnosov ni dovolj, zato smo veseli vsake priložnosti za spoznavanje odnosov med učenci, učitelji in starši, ki jo dobimo na praksi. Tam imamo možnost, da smo prisotni (če se starši strinjajo) na govornih urah in roditeljskih sestankih, kjer lahko poleg dogajanja v razredu spremljamo tudi interakcijo med učiteljem in starši. Želimo si, da bi imeli več prakse. Pri tem je eden izmed študentov izpostavil, da bi bilo odlično, če bi lahko potem, ko bi bili v razredu dlje časa, sami organizirali in vodili del roditeljskega sestanka ali govornih ur, saj bi tako res pridobili pomembne praktične izkušnje, sedaj pa se v tej vlogi preizkusimo šele, ko razred že učimo oz. naj bi bili za učiteljski poklic že usposobljeni. Pri tem bi nam pomagala tudi dobromamerna povratna informacija staršev in učitelja mentorja. Eden izmed načinov, kako pridobiti več izkušenj, je tudi organizacija okroglih miz, kjer bi se pogovarjali o sodelovanju med starši in učitelji. S tem bi skušali vzpostaviti dialog med starši, ki bi nam lahko zaupali svoje težave in kakšen odnos si želijo z učiteljem, ter učitelji, ki bi podali svoje konkretne izkušnje ter nasvete, kako te težave reševati in graditi dober odnos s starši. K

Foto: Matej Hozjan

boljšemu spoznavanju načinov gradnje sodelovalnih odnosov pripomorejo tudi tisti profesorji in asistenti na fakulteti, ki nam ne podajajo le akademskega znanja, ampak tudi svoje izkušnje in konkretne napotke, kako naj sodelujemo s starši in učenci. Želimo si, da bi bilo, tako kot prakse, tudi profesorjev in asistentov s praktičnimi izkušnjami čim več.

Tudi druge dejavnosti so nam v pomoč

Večina študentov meni, da se ob zaključku študija ne bodo počutili povsem suverene in usposobljene za vzpostavljanje dobrih odnosov. Za to so potrebne predvsem izkušnje ter povratne informacije, npr. ali nek način komunikacije spodbuja sodelovanje med starši in učiteljem, na kakšen način naj učitelj vključi starše v razred ... Vsem se zdi zelo pomembno, da se trudimo, da izkušnje z vodenjem in sodelovanjem (vodenje pevskih zborov, animacija otrok, inštruiranje ...) pridobivamo že med samim študijem. Tako se lahko tudi nekoliko pripravimo na to, kar nas čaka.